

№ 9/1959.

LAGUTSKOTTETS betänkande № 9/1959 över landskapsstyrelsens framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om inlösen av vissa legoområden i landskommunerna.

Förenämnda framställning, varöver landstinget inbegärt lagutskottets utlåtande, har utskottet behandlat och får för landstinget värdsammast framhålla följande:

Föreliggande lagförslag tillhör, såsom landskapsstyrelsen framhåller i sin motivering, den serie av lagar, som böra stiftas för att kolonisationslagstiftningen i landskapet till erforderliga delar skall bringas i konformitet med den reformerade kolonisationslagstiftningen i riket. Det är naturligt, att landskapets befolkning skall tillförsäkras samma rättigheter ifråga om inlösen av legoområden, som tillkommer medborgarna i övriga delar av riket, och att lagförslaget fördenskull i allt väsentligt följer rikets motsvarande lag. Detta är nödvändigt icke minst därför, att rikslagen innehåller ett flertal stadganden, som falla utom landstingets lagstiftningsbehörighet och vilka fördenskull böra ingå oförändrade i lagen. Då inlösningsförfarande emellertid utmynnar i förvärv av äganderätt till fastighet i landskapet, är det naturligt att landskapslagen skall uppställa kravet på åländsk hembygdsrätt för den inlösningsberättigade.

Några sakliga ändringar har utskottet icke föreslagit, men väl vissa ändringar av redaktionell natur. Till den del dessa äro av den omfattning och betydelse, att de ansetts böra föreläggas landstinget såsom sådant, har utskottet utskrivit lagtexten, såsom den enligt utskottets uppfattning tydligast kunde avfattas. Till den del anmärkningarna mot lagtexten åter äro av mindre betydelse, synes landstinget kunna överlämna åt justeringsutskottet att överväga de redaktionella ändringarna.

Hänvisande till innehållet i landskapsstyrelsens motivering och till vad utskottet här framhållit, får utskottet värdsammast för landstinget föreslå,

att landstinget ville godkänna lagförslaget, dock sålunda, att nedannämnda lagrum redaktionellt ändras som följer:

1 §.

Legotagare är berättigad gemensamt bruk lämpade lotter, likväl så att, ehuru de besittas i stöd av olika legoavtal, endast en av dem bör vara bebyggd med boningshus eller avsedd att be-

-2-

byggas med sådant.

Då legorätt icke kan påvisas, men i 1 mom. avsett, med boningshus bebyggt område innehafts prestationsskyldigheten alltjämt fortgår, eller eljest fast ansluten till ett sakägarna emellan gällande rättsförhållande av avsevärt större ekonomisk betydelse än besittningen, föreligger icke lösningsrätt!

Registrerad ideell förening är berättigad att, enligt vad i denna lag om legotagare stadgas, i sin ägo inlösa legoområde, som föreningen innehar i landskommun och som vid denna lags ikraftträdande är bebyggt med föreningens egna byggnader, i den mån det erfordras för nyttjandet av dessa byggnader.

2 §.

Förutsättning för i 1 § avsedd lösningsrätt är

1) att legotagaren har åländsk hembygdsrätt eller, då legotagaren är i 1 § 3 mom. nämnd förening, att föreningens styrelsemedlemmar äga åländsk hembygdsrätt;

2) att legotagaren innehar eller åtminstone från den 1 januari 1945 eller, då fråga är om legoområde på landskapets jord, åtminstone från den 1 januari 1955 utan avbrott innehaft legoområdet eller en huvudsaklig del därav;

3)

4)

5)

6)

Såsom avbrott

I 1 mom. 3-5 punkterna stadgade förutsättningar erfordras icke, då fråga är om inlösen av i 1 § 3 mom. avsett legoområde, ej heller den i 1 mom. 3 punkten nämnda förutsättningen, då legotagaren är minderårig vid utgången av den för inlösningensanspråkets framställande stadgade tiden eller då legotagaren av annat lagligt skäl hindrats att stadigvarande bebo byggnad på legoområdet. Sådant annat giltigt skäl anses i det fall, att legorätten tillkommer delägare i dödsbo, hava varit förhållanden under den tid, som provas åtgå för dödsboets utredning.

Förutsättning för

3 §.

Rätt till inlösen föreligger icke

1) om legotagaren före utgången av den för inlösningensanspråkets framställande stadgade tiden genom utslag av domstol förverkat sin

-3-

legorätt och utslaget sedermera vinner laga kraft;

2) om innehavaren i stöd av kolonisationslagstiftningen kan erhålla området i sin ägo;

3) om legoområdet prövas hava utgivits på lega på grund av jordägarens minderårighet, sjukdom eller annat dylikt giltigt skäl, liksom även om legoförhållandet prövas hava fortgått på grund av sådant skäl; ej heller

4) om fråga är att inlösa legoområdet till bostadslägenhet eller -tomt eller därmed jämförbart område och jordägaren på grund av inlösen skulle förlora

4 §.

Fråga om förutsättningarna för rätt till inlösen avgöres beträffande i 2 § 1 mom. 2-5 punkterna åsyftade förutsättningarna med beaktande av förhållandena såväl vid utgången av den för inlösningsanspråkets framställande stadgade tiden som vid ärendets avgörande. I övrigt prövas

6 §.

Därest landskapet, kommun flytta annorstädes, såvitt åt honom av samma ägares jord eller, där detta icke är möjligt på grund av att legoområdet är beläget på annan än landskapet tillhörig jord, av landskapets jord anvisas ett nytt område, som skäligen motsvarar de förmåner legotagaren haft.

Vad i 1 mom. är stadgat, gäller även, om områdets reglering enligt landskapslagen om reglering av byggnadsverksamheten prövas oundgängligen kräva, att legotagaren

I verkställighet av utflyttning Tillika bör förordnas, vilken del av det tidigare legoområdet legotagaren till utflyttningen må förfoga över i stället för det honom till ägo avskilda området. Legotagaren bevarar, med i 58 § 2 mom. nämnda undantag, sin i enlighet med legoavtalet föreskrivna rätt att besitta det ovan avsedda området intill utflyttningen.

32 §.

Värdet av i 30 § avsedd vanhävd

Ersättningen för den vanhävd, som under legotagarens besittningstid

40 §.

Då ägare av byggnad

Om det i de i 22 § 2 mom. att därest områdets mottagare eller byggnadens ägare eller vardera anses draga nytta av bortflytt-

ningen

Om det i de i 22 § 3 eller 4 mom.

Utflyttningskostnaderna

52 §.

Har jordägaren framställt

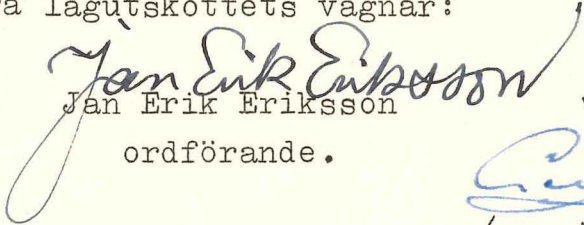
Därest av förhållandena tydligt framgår, att legotagaren, trots att han underlåtit meddela om att han avstår från inlösen,

88 §.

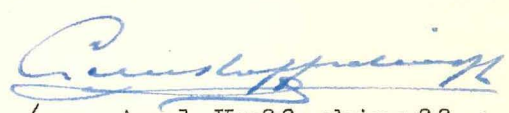
Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag må vid behov utfärdas genom landskapsförordning.

Mariehamn den 19 mars 1959.

På lagutskottets vägnar:

Jan Erik Eriksson

ordförande.

././ Axel Kuffschinoff
sekreterare.

Närvarande i utskottet: Jan Erik Eriksson, ordförande, Nils Dahlman, Paul Påvals, Eliel Persson (delvis), Gösta Nordman och Rickard Lindroth (delvis).